

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในประเทศไทย การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในปัจจุบัน และเป็นการเสนอแนะหลักในการจัดการการท่องเที่ยวแบบ ยั่งยืนที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย โดยใช้วิธีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเอกสาร ซึ่งข้อมูลที่ใช้ ในการศึกษา คือ ข้อมูลทุติยภูมิ จากการรวบรวมเอกสาร หนังสือ วารสาร ผลงานวิชาการ รายงาน การประชุม งานวิจัย และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในเวปไซด์ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาทำให้ได้แนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เหมาะสมและเป็นไปได้ สำหรับประเทศไทย คือ ต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ 1. การจัดการด้านทรัพยากร แหล่งท่องเที่ยวและ โครงสร้างพื้นฐาน 2. การจัดการด้านการตลาด การบริการ การประชาสัมพันธ์ และ โฆษณา 3. การจัดการด้านการให้การศึกษาและพัฒนาบุคลากร 4. การจัดการด้านการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งต้องดำเนินงานหรือปฏิบัติตามองค์ประกอบหลักทั้ง 4 ด้าน ไปพร้อม ๆ กันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะทุกองค์ประกอบจะมีความสัมพันธ์/เชื่อมโยง/ส่งผลกระทบต่อ ซึ่งกันและกัน

ผลการศึกษาแนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในประเทศไทย ด้วยการใช้เทคนิค 2 รูปแบบ คือ

1. การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 6 ด้าน ได้แก่
 - 1) ด้านเศรษฐศาสตร์
 - 2) ด้านสิ่งแวดล้อม
 - 3) ด้านสังคม
 - 4) ด้านองค์การและการบริหาร
 - 5) ด้านกฎหมาย
 - 6) ด้านเทคนิคและกายภาพ

2. เทคนิค SWOT Analysis

สรุปได้ว่า การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในประเทศไทย เป็นแนวทางการจัดการ ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีความสอดคล้อง สนับสนุน และเกื้อกูลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยว ในปัจจุบัน หากมีการวางแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และให้เป็นรูปธรรม

ดังนั้น การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย มีหลักการ โดยสรุป 5 ประการ ดังนี้

1. การจัดการการท่องเที่ยวที่มีการดำเนินงานภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับของสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
2. การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องก่อให้เกิดความสมดุลทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ ภาครัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ชุมชน/ประชาชน/เจ้าของพื้นที่ และนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นผู้มีส่วนร่วม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต้องมีความรู้ ได้รับการศึกษา มีความพร้อม มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวร่วมกัน
4. ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องมีการกระจายออกไปอย่างเป็นธรรม
5. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องมีการติดตามและประเมินผลการจัดการ การสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
2. การจัดการงานด้านการท่องเที่ยวต้องมีเอกภาพในการบริหาร
3. สร้างความเข้มแข็ง ให้การศึกษา และการประสานงานระหว่างกลุ่มบุคคลทุกฝ่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
4. เปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลทุกฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการให้มากที่สุด
5. พัฒนาการท่องเที่ยวพร้อมไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักสิทธิเสรีภาพ หลักความเสมอภาค และหลักการพึ่งตนเอง
6. ติดตามตรวจสอบประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง